

Inleiding

Voorzitter, we gaven bij de Kadernota aan reikhalzend uit te kijken naar de verdere invulling van de eerste jaarschijf van het Coalitieakkoord 2022-2026 “Valkenburg aan de Geul veert op”. Het stuk, de meerjaren begroting van 2023-2026, ligt nu voor ons en we zijn optimistisch gestemd. Onze gemeente, en daarmee ook het College, zit in een ruim jasje. Algemeen Belang grijpt deze algemene beschouwingen dan ook aan als kans om een aantal voorstellen te doen, waarmee we hopen alle inwoners van de gemeente Valkenburg aan de Geul een geste te kunnen doen. We zijn ons namelijk terdege ervan bewust dat het spreekwoordelijke “ruime jasje” niet bij alle inwoners van onze gemeente op de kapstok hangt en houden rekening met een aantal risicofactoren, die zowel voor het College, als zeker ook voor alle inwoners gelden. Algemeen Belang hecht er enorme waarde aan dat niemand binnen Valkenburg aan de Geul buitenspel komt te staan. Een noodfonds voor schrijnende gevallen zou zeer wenselijk zijn. Iets wat toch eigenlijk de hele Raad zou moeten willen!

Financiën

Ondanks een kleine aanpassing in het addendum van de septembercirculaire is er de komende jaren bijna 10 miljoen euro te verdelen. Dit is nog steeds een flinke opsteker voor dit nieuwe College.

We moeten zeker rekening houden met eventuele tegenvallers, zoals de energiecrisis en het uitblijven van de vergoedingen van het Rijk voor de Watersnood, maar we zijn geen spaarclub. Het zit dit College mee! Ze hebben vlak na hun aantreden de Staatsloterij gewonnen en kunnen nu alle ambities ook financieel gaan wegzetten, hetgeen ook is gedaan in deze begroting. Graag noemen wij een paar punten:

- Het Groenbeleidsplan heeft ter inzage gelegen bij onze inwoners met hierin verwerkt de concrete acties per kern. Alhoewel het waterbekken in Berg nog niet erg groen is.
- Er heeft een inhaalslag plaatsgevonden met betrekking tot het asfaltonderhoud, bijvoorbeeld aan de Langen Akker en de Nieuweweg.
- Daadkrachtige aanpak van de Koningswinkelstraat.
- Het project “Verduurzaam je huis” is van start gegaan en er heeft een uitbreiding plaatsgevonden van het pakket met fysieke maatregelen.
- De aanpassing van de wandel- en fietspadenstructuur binnen de natuurontwikkeling Ingendael is gerealiseerd en uiteindelijk goed ontvangen door onze inwoners.
- De SDG dagen hebben in september plaatsgevonden, met als doel het draagvlak te vergroten voor de Sustainable Development Goals binnen alle buurtinitiatieven, organisaties, verenigingen en stichtingen.
- En niet te vergeten de structurele extra formatie voor de taakstellingen op het gebied van wonen en volkshuisvesting.

Voorzitter, binnen het dossier Villa Via Nova is het al een tijdje stil. Graag zouden wij de Wethouder willen vragen naar een stand van zaken in dit dossier.

Zoals benoemd in onze inleiding hebben wij als fractie Algemeen Belang ook een aantal ideeën. Deze zal ik nu per onderwerp met jullie delen.

Het verenigingsleven

Corona heeft diepe wonden geslagen in het verenigingsleven. Ledenaantallen zijn bij veel verenigingen fors geslonken, waardoor hun inkomsten fors zijn teruggelopen. Denk hierbij aan contributie- en sponsorgelden. Ons inziens is het wenselijk om bij de nieuw op te stellen subsidieverordening de toe te kennen subsidiebedragen te verhogen en hierbij rekening te houden met de inflatiecorrectie, en deze niet langer afhankelijk te laten zijn van leeftijd en woonplaats van de leden. Voor de verenigingen maakt het immers geen verschil welke leeftijd of woonplaats een lid heeft bij de organisatie van hun activiteiten. Iedereen zou gelijk moeten zijn. Algemeen Belang is voornemens, gesteund door de coalitie, in de tweede termijn een motie in te dienen die betrekking heeft op dit voorstel. Dit zou een opsteker zijn voor het totale verenigingsleven, sport en cultuur binnen heel Valkenburg aan de Geul.

Sport

Voorzitter, het realiseren van een bijdrageregeling in slechts 6 maanden toont de daadkracht van onze nieuwe Wethouder Sport. Nadat de verenigingen zijn gehoord, is er een bijdrageregeling opgesteld die hopelijk voldoende draagvlak vindt binnen de verenigingen. Kan de Wethouder aangeven hoe het nu precies zit met het draagvlak van de huidige bijdrageregeling binnen de verenigingen? Als fractie hebben wij in de wandelgangen vernomen, dat de voorgestelde bijdrage 60/40, welke besproken is in de leden/bestuursvergaderingen van de verenigingen, niet voldoende draagvlak heeft. We zijn ons terdege ervan bewust dat het een uitdaging is om één uniforme bijdrageregeling op te stellen, die aansluit bij de wensen en behoeften van alle clubs. Indien uit het antwoord van de Wethouder blijkt, dat er nog onvoldoende draagvlak is voor de huidige bijdrageregeling, komt Algemeen Belang, gesteund door de coalitie, in tweede termijn met een motie, waarbij er gedraaid kan worden aan de knoppen die betrekking hebben op de percentage-verdelingen van de huidige bijdrageregeling. Wij denken hierbij aan 75/25 in plaats van 60/40. Maar uiteraard wachten we eerst het antwoord van de Wethouder af.

We borduren nog even voort op het onderwerp sport. Welke mogelijkheden ziet het College om individueel buitensporten te stimuleren?

Wat is de stand van zaken met betrekking tot het Regionaal Sportakkoord? Wanneer vindt evaluatie plaats?

Het voormalige tenniscomplex in Berg blijft bij ons een doorn in het oog. Diverse malen hebben wij hier aandacht voor gevraagd. Het antwoord dat er discussie is met de vereniging over de overname hebben we nu geruime tijd gehoord. Er zal toch duidelijkheid moeten komen of, met andere woorden, beslissingen genomen moeten worden ook al zijn die natuurlijk niet altijd even leuk. Het op de lange termijn schuiven lijkt ons niet de oplossing. Het huidige complex is aan het verpauperen en voor de omgeving niet langer te accepteren. Er kan gesproken worden van een onveilige situatie, waarbij het vragen is om problemen, nu of in de nabije toekomst.

Wie is verantwoordelijk voor het onderhoud aan dit complex?

Wat is de stand van zaken met betrekking tot de binnensportaccommodaties en dan met name de casus Polfermolen in relatie tot de gebiedsvisie West.

Belastingen

Voorzitter, het hebben van een hond is niet alleen een gezellige aanvulling in huis. Het stimuleert onze inwoners ook om regelmatig een wandelingetje te maken. Tijdens deze wandelingen vinden er spontane ontmoetingen plaats, die in het kader van eenzaamheid een positief effect kunnen hebben op onze inwoners. De cohesie in een buurt wordt hierdoor vergroot, terwijl men ook nog aan het bewegen is. Een eerste hond gratis zou ons inziens een goed idee zijn, maar we horen graag hoe de rest van de fracties hierover denken.

Burgerkracht en zelfsturing

Algemeen Belang kijkt uit naar de evaluatie Burgerkracht, die gepresenteerd zal worden in de commissie Sociaal Domein van 21 november 2022. We hopen nieuw, passend beleid op te kunnen stellen met de resultaten van deze evaluatie, zodat burgerkracht en zelfsturing een meer verankerde vorm krijgen binnen onze samenleving.

Mobiliteit en verkeersveiligheid

Algemeen Belang hecht waarde aan een verkeersveilige situatie op de inval- en ontsluitingswegen van Valkenburg en alle kernen. Kan hiervan een stand zaken worden geschetst? We denken hier met name aan de Emmaberg, Vilt en de Neerhem. Het onderhoud van de wegen nadert een acceptabel niveau, mede door de financiële impuls uit de vorige coalitieperiode. Graag ontvangen wij een concrete planning van het wegonderhoud voor 2023.

De uitvoering van het Mobiliteitsplan loopt. Kunnen we een stand van zaken en tevens een overzicht krijgen van de acties vanuit dit uitvoeringsplan? Eveneens voor 2023.

We zien dat er inmiddels een inhaalslag wordt gemaakt in de bestrijding van de kreukelzone in het centrum van Valkenburg, waarvoor dank.

Gebiedsvisie Berg

Ondanks dat de vastgestelde nieuwe plannen voor de basisschool in Berg en Terblijt gewoon doorgang zullen vinden, is uit de beantwoording van onze technische vragen gebleken dat de gebiedsvisie Berg volledig van de baan is. Oorzaak hiervan is de weerstand voor deze plannen van een Bergs burgerinitiatief. Wanneer wordt dit gecommuniceerd naar onze inwoners? Het lijkt erop dat de gebiedsvisie Berg, en dan met name de communicatie hierover, in de doofpot is beland.

Wegen en Verkeer

Voorzitter, Algemeen Belang heeft al eerder gevraagd naar een toezeggingenlijst, gekoppeld aan het mobiliteits uitvoeringsplan. Deze hebben wij nog niet ontvangen en we zien deze dan ook graag op korte termijn tegemoet.

Kan de Wethouder een stand van zaken geven over de te realiseren parkeerplekken bij het OV-overstappunt in Houthem? Er heerst hierover veel ruis onder onze inwoners.

Hoe staat het met het onderhoud van de Provinciale Weg in Schin op Geul? Wanneer wordt er gekeken naar het trottoir dat langs deze Provinciale Weg ligt?

Tevens willen wij opmerken dat de oversteekvoorziening bij de basisschool in Schin op Geul nog steeds staat en werkende is, dit terwijl de basisschool (spijtig genoeg) al bijna 5 jaar weg is.

Stoplichten dienen de voetganger comfort te bieden bij het oversteken. Ook mensen die slecht ter been of afhankelijk van hulpmiddelen zijn. De stoplichten in het centrum van Valkenburg, en dan met name op de kruising naar de Nieuweweg, bieden dit comfort niet. Het stoplicht springt ontzettend snel op rood, waardoor de meest mobiele voetgangers nog midden in hun oversteek op het zebrapad zijn, om maar niet te spreken over mensen die slecht ter been of afhankelijk van hulpmiddelen zijn. Graag een reactie van de Wethouder hierop. Verder willen wij de Wethouder erop attenderen dat er een zebrapad ontbreekt bij de oversteek in de Steenstraat. Is dit een bewuste keuze? Graag een toelichting hierop.

In de laatste versie van de actie- en toezeggingenlijst wordt er gesproken over nog nieuw aan te leggen oversteekplaatsen op de Rijksweg en verlichting op de Rasberg. Deze wensen zouden meegenomen worden in overleggen met de Provincie. Graag ontvangen wij hiervan de stand van zaken.

En als laatste, hoe zit het met het pleinen-plan in Schin op Geul?

Wonen

De fractie Algemeen Belang is erg blij met de nieuwe afspraken die gemaakt zijn binnen het dossier Starterslening. Wij hopen dat, nu deze regeling verruimd is, er meer gebruik van gemaakt zal worden, zodat onze starters en nestverlaters een eigen thuis binnen onze gemeente kunnen vinden.

Kan de Wethouder een stand van zaken geven vanuit de gebiedsontwikkeling Valkenburg-West, met betrekking tot de invulling van het terrein van de Valkenier? Hier zou naar de mening van Algemeen Belang woningbouw zeker een kans moeten maken, mits niet te massaal en mooi ingepast. Dan wel graag in het lagere en midden segment, en niet alleen (té) dure woningen voor de woningzoekende Valkenburgers.

Kan de Wethouder een stand van zaken geven met betrekking tot het grondbeleid? En wat is het effect van de uitspraak van de Hoge Raad in het Stikstofdossier? Welke consequentie heeft dit voor nieuwbouwprojecten? Onze gemeente is immers omringd door Natura 2000 gronden. Graag vernemen we de gevolgen van concrete bouwplannen in onze kernen, bijvoorbeeld de ontwikkelingen in Sibbe, Houthem en Vilt.

Ook zijn we benieuwd naar de gevolgen van uitspraken van de Raad van Staete in het dossier Residence Valkenburg Schin op Geul en of dit doorwerkt in andere lopende dossiers.

Voorzitter, kan de Wethouder een toelichting geven op de tweede kans rondom de mogelijke subsidie Volkhuysvestigingsfonds voor 200 woningen rondom het Berkelplein in Valkenburg-Oost?

Ook graag een update over de stand van zaken met betrekking tot de herontwikkeling schoollocaties in Houthem en Vilt.

Duurzaamheid

We vinden het een goede zaak dat, zeker in deze moeilijke financiële tijden, de lastenverzwaring binnen de afvalstoffenheffing niet wordt doorberekend aan de burger.

Op het gebied van duurzaamheid zijn flinke slagen gemaakt. De inwoners scheiden hun afval goed, beter dan in onze aangrenzende regio. Echter, Algemeen Belang wil graag speciale aandacht vragen voor circulaire economie en het doorvoeren van duurzaamheidsmaatregelen bij gemeentelijke investeringen. We denken hierbij bijvoorbeeld aan de te renoveren sporthallen.

Qua afkoppeling van het regenwater gaat het in Valkenburg aan de Geul steeds beter. Bij elke reconstructie wordt een gescheiden stelsel aangelegd. Zo wordt regenwater, zeker in een tijd van droogte, niet geloosd op het riool. Dit is goed voor het milieu, maar we zijn hier altijd afhankelijk van de deelnamebereidheid van onze inwoners. Om als gemeente het goede voorbeeld te geven, heeft het vorige College, in februari van dit jaar, een nagenoeg afgerond plan vastgesteld over het terugbrengen van de vijver in park Dersaborg. Een goed voorbeeld van afkoppeling en prominent in ons mooie park. Vanwege capaciteitsproblemen is dit plan op de lange baan geschoven. Kan de Wethouder ons toezeggen dat dit plan een hogere prioriteit zal krijgen?

Personeel en organisatie

Overigens krijgen we als Raad vaak het antwoord, dat onze gemeente met capaciteitsproblemen kampt. Dit geldt niet alleen op het gebied van duurzaamheid. Ook zien wij steeds nieuwe gezichten en verdwijnen oude vertrouwde gezichten binnen het ambtelijk apparaat. Er is ons inziens de laatste jaren sprake van een meer dan gemiddeld personeelsverloop. Kan de portefeuillehouder hierop reageren?

Veiligheid en leefbaarheid

We blijven hameren op meer blauw op straat en hechten veel waarde aan de wijk BOA's. Daarnaast willen we aandacht vragen voor de veelvuldig haperende afsluiting van het historisch centrum, hetgeen gevaarlijke situaties in de hand werkt. Denk hierbij aan autoverkeer in de avonduren.

Economie en Toerisme

De motor waarop onze gemeente draait, is de afgelopen jaren een paar keer vastgelopen door de Watersnood en Corona. Kan het College aangeven op welke manier zij de zogeheten economische monocultuur in onze gemeente gaat aanpakken? Wij verzoeken het College nadrukkelijk om hierbij alle kernen te betrekken.

In de krant lezen we dat de samenwerking tussen de lijn-50 gemeenten niet altijd even vlotjes verloopt. Wellicht een kans voor Valkenburg om de samenwerking met onze buurgemeenten te intensiveren. Speciale aandacht vragen wij voor de communicatie rondom gemeentegrens overstijgende wielerevenementen en andere sportevenementen, en daarbij voor de bereikbaarheid van onze plaatselijke ondernemers en inwoners.

Wat zijn de laatste ontwikkelingen rondom het eventueel terugbrengen van Middelbaar Onderwijs in onze gemeente? Het is toch een gemis, dat we dit helemaal kwijt zijn geraakt?

Sociaal Domein

Voorzitter, in de actielijst hebben we kunnen lezen dat er in 2023 een gezamenlijke visie wordt opgesteld voor de "Bibliotheek van de toekomst", inclusief taken en aanbod. Kan de Wethouder wellicht al een tipje van de sluier oplichten met betrekking tot de eerste oriënterende gesprekken?

Kan onderzocht worden wat ervoor nodig is om inwoners met een uitkering een gratis abonnement bij de bieb aan te bieden? Gelet op de ontwikkelingen in Valkenburg-Oost hechten wij er waarde aan dat de bieb een centrale plaats krijgt/behoudt, bijvoorbeeld op het Walramplein of in de Polfermolen.

Aan het begin van onze inbreng verwezen wij naar het spreekwoordelijk “winnen van de Staatsloterij”. In het verlengde hiervan, zouden wij graag willen inzetten op een onderzoek naar het mogelijk maken van een volwassen sport- en cultuurfonds.

Tevens willen wij nogmaals aandacht vragen voor het actief benaderen van alle doelgroepen binnen de gemeente. Het is belangrijk om deze meer samen te brengen tijdens (gemeentelijke) evenementen, in het belang van inclusiviteit en het terugdringen van eenzaamheid.

In het kader van inclusiviteit zouden wij het een mooie toevoeging vinden aan het Raadscurriculum om een werkbezoek te organiseren op een beschutte werkplek. Waarom hebben wij deze eigenlijk nog niet in onze eigen gemeente?

Voorzitter, wij zouden de Wethouder willen meegeven nog meer te investeren in vroegsignalering als het gaat om schuldenproblematiek. Wellicht kan een kijkje in de keuken bij de gemeente Sittard-Geleen zorgen voor nieuwe inspirerende ingrediënten. Hier zijn ze immers goed op weg met het in kaart brengen van hoe je vroegsignalering kunt vormgeven.

Kan de Wethouder een toelichting geven over de afhandeling van de klachten van het WMO-vervoer? Kan er tevens een evaluatie worden gedeeld omtrent de aanpassing van het aantal zones? Ons bereiken een aantal signalen dat er gebruikers zijn die net één zone tekortkomen.

Hoe staat het op het gebied van preventie binnen de WMO? Welke ondersteuning wordt er geboden zodat onze inwoners zo lang mogelijk zelfredzaam blijven? Is deze ondersteuning genoeg? Welke preventieve stappen worden er gezet op het gebied van eenzaamheidsbestrijding bij ouderen? Is de ouderen doelgroep voldoende in beeld bij de gemeente? Wanneer er in de preventieve lijn goed wordt geïnvesteerd, wordt automatisch ook de mantelzorger ontlast. Dit resulteert dan weer in een grotere draagkracht.

Voorzitter, tegenwoordig gaat bijna alles digitaal. Zo ook het aanvragen van de energietoeslag. Dit moet via een Digi-D. Een handeling die niet voor iedere inwoner vanzelfsprekend uit te voeren is. Welke rol kan de gemeente hierin spelen? Is hier een voorziening voor?

Tot slot zouden wij de Wethouder willen verzoeken een evaluatie van het leerlingenvervoer te presenteren aan de Raad. Wordt er bij het inzetten van leerlingenvervoer ook een afweging gemaakt tussen het incidenteel inzetten van dit product en de mate mate van leerbaarheid op het gebied van zelfstandig deelnemen aan het OV of verkeer?

Voorzitter, hiermee ben ik aan het einde gekomen van mijn betoog en dank ik u hartelijk voor uw aandacht. We gaan een nieuw jaar tegemoet, dat veel kansen biedt als we de juiste mogelijkheden benutten.